

POSTANOWIENIE

Dnia 29 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Igor Zgoliński

w sprawie **M. K.**,

skazanego z art. 190 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 29 sierpnia 2023 r.,

zażalenia skazanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 13 czerwca 2023 r.,

sygn. akt IV Ka 266/23, odmawiające przywrócenia terminu do złożenia wniosku o

sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w

Bydgoszczy z dnia 18 kwietnia 2023 r., sygn. IV Ka 266/23,

na podstawie art. 439 § 1 pkt 1 w zw. z art. 40 § 3 i art. 437 § 1 k.p.k.

postanowił:

**uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę Sądowi
Okręgowemu w Bydgoszczy do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Bydgoszczy odmówił przywrócenia skazanemu terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku tego Sądu z dnia 18 kwietnia 2023 r., sygn. IV Ka 266/23. Faktyczną podstawą rozstrzygnięcia było ustalenie, że przedmiotowy wniosek nie został złożony w terminie określonym w art. 126 § 1 k.p.k., rozpoczynającym swój bieg od daty ustania przeszkody uniemożliwiającej wykonanie czynności procesowej. Skazany w piśmie z dnia 24 kwietnia 2023 r. złożył wniosek o doręczenie jedynie odpisu wyroku z dnia 18 kwietnia 2023 r., który

został wysłany, a odebrany przez niego w dniu 8 maja 2023 r. Natomiast wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku nadany został w dniu 23 maja 2023 r., a więc z przekroczeniem siedmiodniowego terminu. W dacie doręczenia odpisu wyroku skazany miał już bowiem świadomość treści otrzymanej korespondencji, a ta czynność zainicjowała bieg terminu do złożenia wniosku w trybie art. 126 k.p.k.

Na powyższe orzeczenie skazany złożył zażalenie. Wynika z niego, że będąc obecny na rozprawie miał świadomość czego dotyczyć będzie złożony przez niego wniosek, mający inicjować dalsze postępowanie w sprawie. W okresie od doręczenia mu odpisu wyroku, co nastąpiło w dniu 8 maja 2023 r., aż do dnia 23 maja 2023 r. nie podjął stosownych kroków w trybie art. 126 k.p.k., gdyż był przekonany, że „sporządzenie uzasadnienia trwa”. Skontaktował się po pewnym czasie z sekretariatem sądu, skąd otrzymał informację, że brak jest wniosku o doręczenie uzasadnienia wyroku. Te okoliczności, w ocenie skarżącego, wskazywały na niezasadność twierdzenia o niedochowaniu przez niego terminu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Stosownie do treści art. 433 § 1 k.p.k. Sąd Najwyższy, orzekając w niniejszym postępowaniu zażaleniowym jako sąd odwoławczy, zobligowany był do rozpoznania sprawy w granicach zaskarżenia, a nadto w zakresie szerszym do zbadania okoliczności wymienionych w art. 435, 439 § 1, 440 i 455 k.p.k. W ramach tak zakrojonej kontroli ujawnił się jeden ze wskazanych wypadków uzasadniający rozpoznanie sprawy w zakresie szerszym, aniżeli wynikający ze złożonego zażalenia.

Zauważyć trzeba, że wyrok Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 18 kwietnia 2023 r., sygn. IV Ka 266/23 został wydany w składzie jednoosobowym, przez sędziego Sądu Okręgowego S. C.. Ten sam sędzia wydał następnie zaskarżone postanowienie o odmowie przywrócenia terminu do złożenia wniosku o doręczenie uzasadnienia tego orzeczenia. Natomiast przepis art. 40 § 3 k.p.k. stanowi, że sędzia który brał udział w wydaniu orzeczenia objętego wnioskiem o wznowienie, zaskarżonego w trybie kasacji lub objętego skargą nadzwyczajną, nie może orzekać co do tego wniosku, kasacji lub skargi. Jednocześnie zwrócić należy uwagę, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, zgodnie z

którym "orzekanie co do kasacji" w rozumieniu tego przepisu nie sprowadza się jedynie do merytorycznej oceny zasadności kasacji, lecz obejmuje także ogół rozstrzygnięć dotyczących formalnych warunków jej dopuszczalności, których skutkiem jest zamknięcie drogi do merytorycznego rozpoznania kasacji. Do tej kategorii orzeczeń zaliczają się zatem nie tylko te, które rozstrzygają w przedmiocie formalnej dopuszczalności złożonego już nadzwyczajnego środka zaskarżenia, lecz również wszelkie orzeczenia "okołokasacyjne", w tym orzeczenia:

- odmawiające przyjęcia wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem (por. np. postanowienia SN z dnia 21 maja 2020 r., V KZ 7/20, LEX nr 3213547, z dnia 29 czerwca 2020 r., V KZ 17/20, LEX nr 3154764, z dnia 10 marca 2022 r., IV KZ 6/22, LEX nr 3410166),

- odmawiające przyjęcia zażalenia na zarządzenie o odmowie przyjęcia wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem (np. postanowienie SN z dnia z dnia 20 września 2022 r., II KZ 26/22, LEX nr 3485840),

- odmawiające przywrócenia terminu do złożenia wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem (np. postanowienia SN: z dnia z dnia 10 września 2008 r., II KZ 49/08, LEX nr 567084, z dnia 31 stycznia 2020 r., I KZ 20/19, LEX nr 3172574, z dnia 1 grudnia 2020 r., IV KZ 63/20, LEX nr 3154272, z dnia 30 czerwca 2022 r., III KZ 34/22, LEX nr 3403084, z dnia 9 marca 2022 r., I KZ 17/22, LEX nr 3404717).

Zaprezentowana między innymi w powołanych wyżej judykatach wykładnia art. 40 § 3 k.p.k. determinuje uznanie, że sędzia, który wydał wyrok w sądzie odwoławczym był wyłączony z mocy prawa od orzekania w przedmiocie, którego dotyczy zaskarżone postanowienie.

Powyższe okoliczności implikowały wystąpienie w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 1 w zw. z art. 40 § 3 k.p.k., skutkującej koniecznością uchylenia zaskarżonego postanowienia z urzędu, niezależnie od granic zaskarżenia, a także wpływu uchybienia na treść orzeczenia. Stwierdzenie tej okoliczności spowodowało także, że Sąd Najwyższy nie rozpoznał zarzutów podniesionych w zażaleniu (art. 436 k.p.k.).

Orzekając ponownie Sąd Okręgowy - w składzie wolnym od wad - powtórnie rozpozna zatem wniosek skazanego o przywrócenie terminu do złożenia wniosku

o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem, poprzedzając swą decyzję wnikliwymi ustaleniami odnośnie do treści pisma zawartego na k. 213 akt niniejszej sprawy.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia.

D. P.

[ł.n]